

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

Ajuntament de Reus

HISENDA
Intervenció

Compte General 2017 Informe d'Intervenció sobre la sostenibilitat financera

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

1. Normativa d'aplicació i règim jurídic d'endeutament durant 2017

1.1 Normativa de general aplicació

La Llei orgànica 2/2012 de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera modificada per la Llei Orgànica 9/2013 de 20 de desembre de control del deute comercial en el sector públic i per la Llei Orgànica 6/2015, de 12 de juny, estableix els següent:

Art. 4: "Principi de sostenibilitat financera.

1. Les actuacions de les administracions públiques i la resta de subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'esta llei estaran subjectes al principi de sostenibilitat financera.

2. S'entendrà per sostenibilitat financera la capacitat per a finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits de dèficit, deute públic i morositat de deute comercial, d'acord amb el que s'estableix en aquesta llei, en la normativa sobre morositat i en la normativa europea". S'entén que existeix sostenibilitat del deute comercial, quan el període mig de pagament als proveïdors no superi el termini màxim previst en la normativa sobre morositat.

3. Pel compliment del principi de sostenibilitat financera les operacions financeres es sotmetran al principi e prudència financera.

Art. 13: "Instrumentació del principi de sostenibilitat financera.

1. El volum de deute públic, definit d'acord amb el Protocol sobre Procediment de Dèficit Excessiu, del conjunt d'administracions públiques no podrà superar el 60 per cent del producte interior brut nacional expressat en termes nominals, o el que estableixi la normativa europea.

Aquest límit es distribuirà d'acord amb els percentatges següents, expressats en termes nominals del producte interior brut nacional: 44 per cent per a l'Administració central, 13 per cent per al conjunt de comunitats autònomes i 3 per cent per al conjunt de corporacions locals. Si, com a conseqüència de les obligacions derivades de la normativa europea, resulta un límit de deute diferent del 60 per cent, el repartiment d'aquest entre Administració central, comunitats autònomes i corporacions locals respectarà les proporcions anteriorment exposades.

(...)

2. L'administració pública que superi el seu límit de deute públic no podrà realitzar operacions d'endeutament net.

3. Els límits de deute públic només es podran superar per les circumstàncies i en els termes que preveu l'article 11.3 d'esta llei.

En aquests casos s'haurà d'aprovar un pla de reequilibri que permeti arribar al límit de deute tenint en compte la circumstància excepcional que va originar l'incompliment.

(...)

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

5. L'autorització de l'Estat, o si és el cas de les comunitats autònomes, a les corporacions locals per a realitzar operacions de crèdit i emissions de deute, en compliment del que estableix l'article 53 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovada pel Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, tindrà en compte el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, així com el compliment dels principis i de les obligacions que es deriven de l'aplicació d'esta llei

1.2 Normativa d'aplicació específica per a l'exercici de 2017

En primer lloc cal considerar l'obtenció de la fórmula de càlcul de les ràtios legals d'estalvi net i d'endeutament: i les conseqüències jurídiques del seu signe:

- Ràtio legal d'estalvi net:

La ràtio legal d'estalvi net, definida en l'art. 53 del TRLRHL s'ha de calcular d'acord amb els termes previstos en la Disposició addicional 14 del RDL 20/2011 (segons la redacció donada per la Disposició final 31 de la LPGE de 2013), és a dir:

- + Ingressos corrents (capítols I a V estat d'ingressos)
- Ingressos corrents afectats (CCEE, quotes d'urbanització)
- Altres ingressos extraordinaris (dels capítols I a V estat d'ingressos)
- Despeses corrents, excloses les despeses financeres (capítols I, II i IV de l'estat de despeses)
- Anualitat teòrica d'amortització* (Càrrega financera en termes constants)
- + Despeses corrents finançades amb RT+

* No s'inclouran les operacions garantides amb hipoteca sobre béns immobles. Si s'inclourà en el càlcul les operacions avalades pendents de reemborsament. Aquesta ràtio es calcula amb caràcter individual

L'estalvi net, finalment s'expressa en percentatge dels ingressos corrents (Cap. I a V).

Si presenta signe negatiu:

- Obligació d'adoptar mesures de sanejament (art. 53 TRLRHL – Pla de sanejament financer)
- Prohibició d'accés al crèdit (Disposició final 31 LPGE de 2013)

Si presenta signe positiu:

- Possibilitat d'accés al crèdit (complint altres requisits addicionals)

D'acord amb l'exposat, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

Ràtio legal d'estalvi net	
Ingressos ordinaris ajustats (Cap. I a V) – (A)	101.651.642
Capítols I, II i IV despeses (B)	83.627.350
Anualitat teòrica d'amortització (C)*	14.986.781
Estalvi net (A-B-C)	3.037.511

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

Ràtio legal d'estalvi net	2,99%

* Inclou previsió operació de crèdit inversions pressupost exercici 2018 de 3.000.000 €

- Ràtio legal d'endeutament

La ràtio legal d'endeutament*, definida en l'art. 53 del TRLRHL s'ha de calcular d'acord amb els termes previstos en la Disposició addicional 14 del RDL 20/2011 (segons la redacció donada per la Disposició final 31 de la LPGE de 2013), és a dir:

Deute viu a 31/12** (+ operacions projectades) / [+ Ingressos corrents (capítols I a V estat d'ingressos) - Ingressos corrents afectats (CCEE, quotes d'urbanització) - Altres ingressos extraordinaris (Dels capítols I a V estat d'ingressos)]

La ràtio s'expressa en percentatge.

* Es calcula amb caràcter consolidat per a totes les entitats considerades Administracions públiques a l'efecte de comptabilitat nacional.

** No es considera els deutes pendents de reintegrar en concepte de liquidació definitiva de la *PTE dels exercicis 2008 i 2009.

En funció del seu valor, les conseqüències són:

- Si el seu valor és inferior al 75%, les entitats locals podran concertar operacions de crèdit a ll/t per al finançament d'inversions, sempre que present estalvi net positiu. L'operació es tramitarà en règim de comunicació a l'efecte de tutela financera.
- Si el seu valor se situa entre el 75% i no supera el 110%, les entitats locals podran concertar operacions de crèdit a ll/t per al finançament d'inversions, sempre que present estalvi net positiu. L'operació es tramitarà en règim d'autorització a l'efecte de tutela financera.
- Si el seu valor és superior al 110%, no es pot accedir al crèdit a llarg termini i serà obligació per part de l'entitat local d'adoptar mesures de reducció del deute (art. 53 TRLRHL).

El rati de deute viu es calcula d'acord amb els termes previstos en l'art. 2 i a l'annex 1 i 3 de l'Ordre ECF/138/2007.

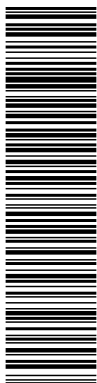
D'acord amb l'exposat, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

Ràtio Legal d'endeutament	2017
Ingressos ordinaris consolidats ajustats (Cap. I a V)	303.090.749 €
Deute viu previst a 31 -12*	214.941.350 €
Ràtio legal d'endeutament a 31/12	70,92%

* Incorpora el saldo financer previst a 31/12/2018 inclosa l'operació del pressupost 2018 (3.000.000 €).

- Ràtio de tresoreria

D'acord amb l'art. 52 del TRLRHL, el màxim permès en concepte d'operacions de crèdit a curt termini és del 30% dels ingressos corrents liquidats l'exercici anterior.

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
 Servei: Intervenció

D'acord amb l'exposat, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

Ràtio Legal de Tresoreria	
Ingressos corrents liquidats exercici 2017	101.651.642 €
Límit operacions contractades	6.000.000 €
Ràtio legal de Tresoreria	5,90%

A data d'avui el saldo disposat de les pòlisses en vigor és de zero euros.

Pel que fa a ràtio d'endeutament, cal considerar la classificació que ha portat a terme la IGAE, comunicada en el mes de desembre de 2015 a l'Ajuntament de Reus. Aquesta classificació incorpora a l'àmbit subjectiu pel càlcul d'ingressos i del deute consolidats, nous ens: **Reus Serveis Municipals SA**, nova societat resultat de la fusió entre Innova SA (societat absorbent i classificada per la IGAE en 2013 com AAPP) i Aremsa i Gesfursa, societats classificades en l'any 2013 com a Societats no Financeres, i que van ser absorbides. L'estudi de la IGAE conclou que aquesta societat es finança en l'exercici 2014, en més d'un 50%, per ingressos de mercat, però que resten a l'espera de realitzar les anàlisis econòmiques a partir dels Comptes Anuals del 2015, per tal de fer el seguiment d'aquest compliment i verificar aquesta estructura per aquest exercici. En data 25 d'abril de 2016 es va remetre l'anàlisi de la Regla del 50% per l'exercici 2015 i juntament amb els Comptes Anuals de l'exercici 2015 formulats per la societat, amb un resultat del Ingressos a preus significatiu/costos de producció del 55,27% i per tant es classificaria com a Societat no Financera. La resposta de la IGAE, de febrer de 2017, a aquesta sol·licitud de revisió de classificació de RSM SA, ha estat negativa, d'acord a criteris al marge de l'anàlisi de la regla del 50% i per tant segueix estant classificada com AAPP.

L'informe de la IGAE de desembre de 2015, també classificà **Redessa** com a AAPP. Així mateix es destaca que un import important del seu deute ja s'incorporava al càlcul del rati del deute viu, al estar avalat per la corporació.

A partir de 1 de gener de 2017 els passius financers d'aquestes dues societats s'incorporen al càlcul del rati legal d'endeutament, al finalitzar la transitorietat de la legislació aplicable en la matèria: *La disposició adicional primera del Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, i disposició adicional 77.2 de la Llei 36/2014, de 26 de desembre, de pressupostos generals de l'estat per a l'any 2015*. En el càlcul del rati legal d'endeutament, es projecten els passius financers a 31/12/2017, d'acord amb el procediment i càlcul de l'Ordre de Tutela Financera ECF 138/2007 d'aquestes dues empreses. Les Fundacions Educativa i Social no incorporen deute viu per operacions financeres al càlcul.

3. Càlcul del període mitjà de pagament

Es detallen les dades publicades al MINHAFP del càlcul del període mitjà de pagament (PMP) del Grup consolidat i individual de l'Ajuntament dels mesos de l'exercici 2017:

Període	PMP Ajuntament	Diferència s/termini legal. En negatiu els escreixos sobre el termini legal	PMP Global	Diferència s/termini legal. En negatiu els escreixos sobre el termini legal
Gener 2017	25,65	4,35	15,21	14,79
Febrer 2017	18,87	11,13	14,82	15,18
Març 2017	16,56	13,44	13,81	16,19

Aquesta és una còpia impresa del document electrònic (Ref.: 207041_ZXFSB-EW02B-30M6Y_73E932E9472C691AE82CA51103B14D027FE7DAC7) generada amb l'aplicació informàtica Firmadoc. El document està SIGNAT. Mitjançant el codi de verificació podeu comprovar la validesa de la signatura electrònica dels documents signats a l'adreça web: https://serveis.reus.cat/verificadorDocumentos?codigo_santidad=AJ

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
 Servei: Intervenció

Abril 2017	10,56	19,44	11,18	18,82
Maig 2017	23,45	6,55	19,41	10,59
Juny 2017	27,59	2,41	24,38	5,62
Juliol 2017	36,16	-6,16	30,32	-0,32
Agost 2017	37,01	-7,01	32,65	-2,65
Setembre 2017	38,03	-8,03	33,38	-3,38
Octubre 2017	44,71	-14,71	37,20	-7,2
Novembre 2017	51,50	-21,5	39,75	-9,75
Desembre 2017	35,62	-5,62	30,26	-0,26

El darrer indicador publicat presentava un valor de 35,62 dies (referits exclusivament a l'Ajuntament de Reus) i de 30,26 per al Grup consolidat.

En data 13 d'octubre de 2017 l'Interventor va emetre un informe, d'acord al previst en l'article 18.5 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, redactat per l'apartat cinc de l'article primer de la LO 9/2013 de 20 de desembre, de control del deute comercial en el sector públic. En aqueix mateix sentit, el previst en l'apartat 8.3 de la Nota Informativa sobre el règim d tutela financera dels ens locals per a l'exercici 2017, de data 14 de juliol de 2017. En el referit informe s'analitzen les causes d'aquest increment en el període mig de pagament a proveïdors, per part de l'Ajuntament de Reus. La causa d'aquest demora en el pagament, s'informa que s'ha generat a causa de la posta en marxa i implantació d'una nova aplicació informàtica de gestió de tot el sistema econòmic, financer i pressupostari de l'Ajuntament. Es conclou que procedeix l'adopció de mesures que agilitzin el sistema de gestió administrativa, simplificant els circuits de conformitat de les factures i adaptar els procediments interns.

Com s'observa a la taula, el PMP registrat en el mes de desembre ja va presentar una important disminució. Aquesta tendència es confirma durant el primers mesos de l'exercici 2018. El PMP d'abril es calcula a partir de la nova metodologia definida pel RD 1040/2017 de 22 de desembre.

Període	PMP Ajuntament	Diferència s/termini legal. En negatiu els escreixos sobre el termini legal	PMP Global	Diferència s/termini legal. En negatiu els escreixos sobre el termini legal
Gener 2018	31,76	-1,76	20,98	9,02
Febrer 2018	29,11	0,89	26,41	3,59
Març 2018	22,21	7,79	22,39	7,61
Abril 2018	12,14	17,86	15,95	14,05
Maig 2018	7,34	22,66	17,05	12,95

Històricament el deute de la Generalitat amb el grup Ajuntament, especialment amb el grup salut ha estat un factor determinant que incideix en el Període de pagament, bàsicament per la incertesa en el termini de pagament per part de la Generalitat. Aquest fet provoca que el Grup salut mantingui un fons de maniobra líquid suficient per tal de poder fer front, a curt termini, a les obligacions de pagament amb el personal, amb l'Administració pública (AEAT, Seguretat social etc). El deute existent a 31/12/2017 de la Generalitat de Catalunya, amb el grup, que ascendia en aquella data a 23.299.549 € i aquest deute a 30/04/2018 és de 24.461.649€.

A partir del PMP del mes de març 2016, publicat en el mes d'abril de 2016 no es considera pel còmput del PMP global els càlculs realitzats pel Grup Salut, ja que no disposen de registre electrònic de factures i

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

considerant l'elevat nombre de factures rebudes per cada una de les empreses que conformen el grup, no es dona fiabilitat al contingut enviat. D'acord amb la informació del departament economicofinancer del grup, l'aplicatiu comptable que s'està implantant incorpora el registre electrònic de factures. Aquest havia d'estar operatiu i en funcionament a partir de l'1 de gener de 2017. Finalment han informat que aquesta implantació serà progressiva, donada la seva complexitat. A data del present informe, el registre electrònic de factures no està implantat en les empreses del Grup Salut de més dimensió i volum.

4. Conclusions

A la vista dels antecedents exposats i de l'expedient de liquidació del Pressupost presentat, s'observa:

- La ràtio legal d'estalvi positiu.
- La ràtio legal d'endeutament es troba, d'acord amb les dades anteriors, per sota del màxim legal permès per a la contractació de noves operacions amb destí al finançament d'inversions, en règim de comunicació, segons les condicions d'accés al crèdit previstes a la LPGE de 2017 i 2018.
- El PMP global es situa, a 31 de desembre de 2017 en 30,26 dies per al Grup Consolidat, lleugerament superior al termini legal de 30 dies. Com ja s'ha informat aquesta increment del PMP ha vingut provocat pel canvi d'aplicatiu informàtic i el disseny de procediments i circuits, inicialment complexes. Arrel de l'anàlisi i detecció d'aquest fet, s'han simplificat circuits de signatura electrònica i s'ha retornat a l'equilibri pel que fa a aquest indicador. No es considera el PMP informat pel Grup salut, com ja s'ha exposat.

Reus, a la data que consta al marge del document

L'Interventor general.

Baldomero Rovira López